

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XIX

junij 1982

št. 6

Najboljši Ivan Štrumbelj in ekipa iz Straže

Letos je športna in proizvodna tekmovanja delavcev gozdnega gospodarstva Novo mesto pripravila TOK Gozdarstvo Trebnje. Že ustaljena vsakoletna tekmovanja, ki so bila združena s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim delavcem in družabnim srečanjem, so pritegnila zanimanje mnogih, ki so v tekmovanjih sodelovali in tistih, ki so si jih le ogledali. Dva dneva, 28. in 29. maj, sta bila le

LETOS JE BILO TEKMOVANJE GOZDARJEV V TREBNJEM

vrhunec, na katerega so se v večini tozdog pripravljali že več dni prej.

Delavci namreč že dobro vedo, da brez priprav ni mogoče uspešno zastopati svoje temeljne organizacije.

Sporoč srečanja je izkušeno vodil ing. Jože Falkner, udele-

žence pa je nagovoril direktor GG ing. Jože Petrič.

Proizvodno tekmovanje obsega že ustaljena dela, ki jih vsebuje tudi republiško tekmovanje, na katerem ima pravico nastopiti šest naših najboljših.

Posamične razvrstitve

Med letošnjimi tekmovalci ni bilo lanskih dveh najuspešnejših Alojza Bobnarja in Jožeta Grandovca, vendar zaradi tega borbe za prva mesta niso bile nič manj ostre. Zmagovalec Ivan Štrumbelj je zbral v skupnem seštevku celo pet točk več kot lanski zmagovalec Bobnar.

Prvi trije so bili: Ivan Štrumbelj, TOZD Gozdarstvo Straža, 607,5 točke, Izidor Fink, TOZD Gozdarstvo Straža, 564 točk, Alojz Primc, TOZD Gozdarstvo Novo mesto, 550 točk.

(Podrobnejše tekmovalne izide objavljamo v posebni tabeli.)

Ob omenjenih prvih treh nas bodo na republiškem tekmovanju zastopali še: Jože Grando-

vec, Domine Krese, Drago Blatnik in Jože Žagar.

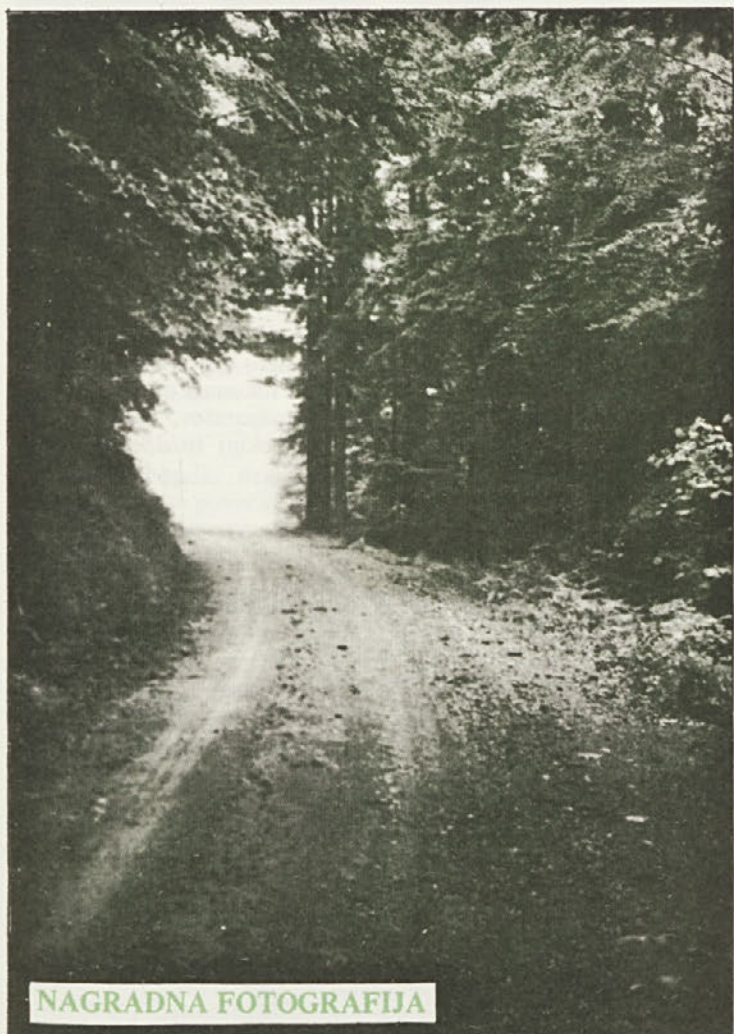
Ekipno najboljša Straža

V tekmovanju ekip, ki so jih sestavljali po trije delavci iz vsakega tozda, je bila daleč najboljša trojica Ivan Štrumbelj, Izidor Fink in Marjan Gnidovec. Zbrali so kar 216 točk več kot Alojz Primc, Jože Žagar in Marjan Kump iz tozda Gozdarstva Novo mesto. Tudi uspeh teh treh je lep dosežek, saj so za seboj pustili celo Podturnčane, ki sicer veljajo za zelo dobre delavce. Četrtri so bili Črmošnjčani, peti Črnomaljši in šesti delavci toka iz Trebnjega.

1. TOZD Gozdarstvo Straža
2. TOZD Gozdarstvo Novo mesto
3. TOZD Gozdarstvo Podturn
4. TOZD Gozdarstvo Črmošnjice
5. TOZD Gozdarstvo ČRNOMELJ
6. TOK Gozdarstvo Trebnje

Delavci tokov Gozdarstvo Novo mesto in Črnomelj niso tekmovali.

(Republiško tekmovanje gozdnih delavcev, ki bi moralo biti 12. junija na Jezerskem, je bilo zaradi slabega vremena preloženo na četrtek 17. junija.)

NAGRADNA FOTOGRAFIJA

Na fotografijo, objavljeno v zadnji številki Dolenjskega gozdarja, nismo prejeli nobenega odgovora. Danes objavljamo novo, za katero upamo, da ne bo tako trd oreh. Odgovore z navedbo točnega mesta posnetka pošljite do 10. julija na uredništvo Dolenjskega gozdarja v zaprti kuverti. Izžrebani pravilni odgovor bo nagrajen s knjigo Milčeta Komelja Božidar Jakac in Dolenjska. (Foto: J. P.)

Trije najboljši na proizvodnem tekmovanju gozdnega gospodarstva Novo mesto: prvi Ivan Štrumbelj, drugi Izidor Fink, oba iz tozda Gozdarstvo Straža, tretji pa Alojz Primc iz TOZD Gozdarstvo Novo mesto. (Foto: Mirko Bajt)

Kegljanje — ekipno

- I. mesto — TOK „Gozdarstvo“ Novo mesto — 748 podrtih kegljev
- II. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črnomelj — 729 podrtih kegljev
- III. mesto — TOZD „Transport in gradnje“ Novo mesto — 727 podrtih kegljev

Kegljanje — posamezno

- I. mesto — Janez Rustja — DSSS — 219 podrtih kegljev
- II. mesto — Marjan Klobčar — TOK „Gozdarstvo“ Novo mesto — 211 podrtih kegljev
- III. mesto — Niko Goleš — TOK „Gozdarstvo“ Trebnje — 206 podrtih kegljev

Met krogle — ekipno

- I. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Straža — 37,60 m
- II. mesto TOZD „Transport in gradnje“ Novo mesto — 37,39 m
- III. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice — 34,81 m

Met krogle — posamezno

- I. mesto — Hasan Mujakić, ml. — TOZD TG Novo mesto — 14,16 m
- II. mesto — Petar Djukič, TOZD „Gozdarstvo“ Straža — 13,00 m
- III. mesto — Jernej Piškur, TOZD „Gozdarstvo“ Straža — 12,60 m

Kros — ekipno

- I. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice
- II. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Novo mesto
- III. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Podturn

Kros — posamezno

- I. mesto — Martin Kocjan — TOZD „Gozdarstvo“ Novo mesto
- II. mesto — Marjan Jakovčič — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice
- III. mesto — Ivan Plut — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice

Streljanje — ekipno

- I. mesto — TOZD „TG“ Novo mesto — 397 krogov
- II. mesto — DSSS — 380 krogov
- III. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice — 362 krogov

Streljanje — posamezno

- I. mesto — Primož Bobnar — DSSS — 170 krogov
- II. mesto — Vinko Šprajcar — TOZD „Gozdarstvo“ Novo mesto — 146 krogov
- III. mesto — Marjan Klobčar — TOK „Gozdarstvo“ — 145 krogov

Šah — ekipno

- I. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Straža
- II. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črnomelj
- III. mesto — DSSS

Šah — posamezno

- I. mesto — Boris Fabjan — TOZD „Gozdarstvo“ Črnomelj 15,5 tč.
- II. mesto — Jure Muhič — TOZD „Gozdarstvo“ Straža 14 tč.
- III. mesto — Alojz Jarc — TOK „Gozdarstvo“ Novo mesto 14 tč.

Vlečenje vrvi

- I. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice
- II. mesto — TOK „Gozdarstvo“ Črnomelj
- III. mesto — TOZD „Transport in gradnje“ Novo mesto

Skupna uvrstitev v vseh športnih disciplinah

- I. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črmošnjice
- II. mesto — TOZD „Transport in gradnje“ Novo mesto
- III. mesto — TOZD „Gozdarstvo“ Črnomelj

Najhitrejših nog, močnih src in najzmogljivejših pljuč so bili: Martin Kocjan, TOZD Gozdarstvo Novo mesto (prvi, v sredini), Marjan Jakovčič in Ivan Plut (oba Črmošnjice). Ekipno so zmagali Črmošnjčani. (Foto: Mirko Bajt)

Tekmovanje v vlečenju vrvi je bilo tudi letos za gledalce in tekmovalce najbolj privlačno. Bilo je napeto kot vrv, zabavno, in celo smešno, ko se je vrv strgala. Žal se nikomur od nas, ki smo na srečanju pritiskali na sprožilce fotoaparatorov, ni posrečilo posneti zabavnega prizora. Na sliki sta ekipi tozdov Straža in Novo mesto (levo). (Foto: Mirko Bajt)

Pri streljanju z zračno puško je z veliko prednostjo zmagal Primož Bobnar, ki je kar za 24 krogov prehitel drugega Vinka Šprajcarja (na fotografiji). Šprajcar je največ pripomogel k uspehu ekipe tozda Gozdarstvo Novo mesto, ki je bila prva. (Foto: Mirko Bajt)

GG Novo mesto v gozdarstvu Slovenije

PO PODATKIH ZA LETO 1981 SMO V SLOVENIJI NA ŠESTEM MESTU

Lani je gozdarstvo v Sloveniji doseglo dober poslovni uspeh predvsem zaradi za dobrih dvanajst odstotkov povečane blagovne proizvodnje v primerjavi s prejšnjim letom. Letni načrt je bil presežen za 1,9 odstotka.

Tudi v primerjavi s celotnim gospodarstvom v Sloveniji je gozdarstvo po celotnem prihodu sorazmerno močnejše napredovalo. Tako se je celotni prihodek gospodarstva v Sloveniji leta 1981 povečal za 37,4 v gozdarstvu pa za 62 odstotkov, pri čemer je seveda treba vedeti, da je k temu navideznemu skoku prispevala velik del 45-odstotna inflacija. Za trezno presojo uspešnosti naj omenimo, da je celotni prihodek gozdarstva le 0,8 odstotka celotnega prihodka gospodarstva Slovenije. Dohodek se je v gozdarstvu v letu 1981 povečal za 52 odstotkov v gospodarstvu Slovenije pa za 33 odstotkov, medtem ko so razlike v čistem dohodku manjše. V gozdarstvu se je povečal za 37 v vsem gospodarstvu pa za 25 odstotkov.

Gozdarstvo Slovenije je lani zbralo 9,9 milijona dinarjev celotnega prihodka, 4,5 milijarde dohodka in 2,5 milijarde

čistega dohodka. Kolikšen je pri tem delež GG Novo mesto?

Celotni prihodek naše delovne organizacije je 756 milijonov, kar je malo manj kot osem odstotkov prihodka gozdarstva Slovenije. Pri dohodku znaša naš delež dobrih devet, pri čistem dohodku pa deset odstotkov. Po velikosti celotnega prihodka je GG Novo mesto med gozdnogospodarskimi organizacijami v Sloveniji na šestem mestu, glede dohodka prav tako, po čistem dohodku pa celo na drugem mestu takoj za GG Maribor.

Poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega v gozdarstvu Slovenije so bili lani 12.998 din pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto pa 12.926 din (99,4 odstotkov), s čimer smo na sedmem mestu med gozdarskimi organizacijami. Po številu zaposlenih smo s 713 delavcev na četrtem, po akumulaciji (poslovni in rezervni sklad) pa celo na prvem mestu. V gozdarstvu Slovenije se je lani zmanjšalo število zaposlenih za en odstotek, pri GG Novo mesto pa povečalo za dva.

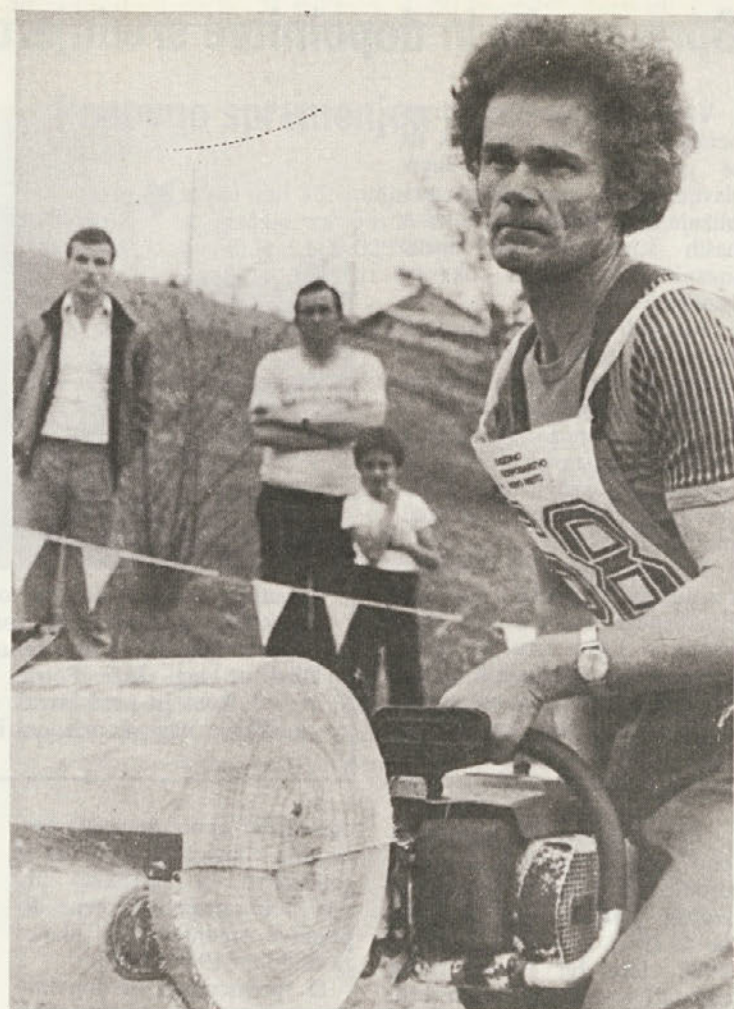
Na enega delavca: (podatki za leto 1981)

	gospodarstvo SRS	proizvodnja žaganega lesa in plošč	gozdarstvo SRS	GG Novo mesto
Celotni prihodek v din	1.852.523	1.896.267	1.325.126	1.036.912
Dohodek v din	423.214	514.708	602.125	588.329
Čisti donodek v din	279.019	285.782	340.349	360.770
delež akumulacije v čistem dohodku v odst.	27,33	34,90	27,33	32,61
Čisti osebni dohodek na delavca v din	11.236	10.426	12.998	12.926

Osebni dohodki delavcev v gozdarstvu so se povečali za 39, poprečno v gozdarstvu Slovenije pa za 31 odstotkov.

Le delavci v elektrogospodarstvu, premogovništvu, pri pridobivanju

barvastih kovin, v nekaterih prometnih panogah in v negospodarskih dejavnostih (zaradi višje izobraženih), so imeli leta 1981 večje poprečne osebne dohodke kot delavci v gozdarstvu.

Čedo Ivančević pri kombiniranem prežaganju debla. Uvrstil se je na šestnajsto mesto. Čedo je dober delavec, v tozdu Gozdarstvo Črnomelj so ga letos proglasili za najboljšega. (Foto: Mirko Bajt)

REPUBLIŠKO TEKMOVANJE

Republiško tekmovanje sekačev je bilo v četrtek, 17. junija, na Jezerskem.

Zmagalo je moštvo GG Postojna, naši pa so zopet dosegli lep uspeh: bili so drugi. Ivan Štrumbelj je bil tretji, Izidor Fink četrti, Grandovec deveti in Primc deseti. V zastopstvu Slovenije na zveznem tekmovanju v Makedoniji bo od naših samo Fink, Štrumbelj pa po pravilih zaradi lanske uvrstitve v prvo deseterico ne sme nastopiti.

Našim delavcem čestitamo ob lepem uspehu!

REZULTATI TEKMOVANJA SEKAČEV, TREBNIJE 1982

Josef. št.	Ime	Doseženo število točk po disciplinam						TOZO, TUK			
		razst. m.žaje	konj. prežag.	zasek	defin. pozajaj. vsj	klesč.	balon		preciz. prežaj.	skupaj	
1.	70	Ivan Štrumbelj	61	121	129	117	62	40	77,5	607,5	
2.	61	Izidor Fink	62	121	107	110	60	20	84	564	TOZO Straza
3.	79	Alojz Primc	64	114	105	111	70	20	85	550	TOZO Novo mesto
4.	72	Marjan Gudovec	56	127	109	93	60	20	83,5	524,5	TOZO Straza
5.	65	Domine Krese	62	97	97	84	15	40	86,5	489,5	TOZO Postum
6.	65	Drago Blatnik	47	102	96	75	46	20	35	462	TOZO Straza
7.	63	Jože Zajar	43	76	117	100	42	20	88,5	474,5	TOZO Novo mesto
8.	62	Silvo Krase	64	116	59	105	52	0	72,5	476,5	TOZO Postum
9.	66	Nikola Subinjac	56	97	63	76	44	40	92	470	TOZO Črnomelj
10.	60	Lovro Asdic	58	104	81	80	46	10	66,5	461,5	TOZO Postum
11.	61	Marjan Kamp	52	96	81	89	36	0	83,5	459,5	TOZO Novo mesto
12.	64	Polde Šumelj	50	64	115	112	36	0	73,5	455,5	TOZO Straza
13.	76	Luka Ojusic	54	74	48	116	30	0	35	437	TOZO Črnomelj
14.	64	Jože Stravs	63	79	106	89	44	0	44	434,0	TOZO Straza
15.	69	Ivo Šablj	49	92	54	109	30	10	34,5	426,5	TOZO Straza
16.	66	Čedo Ivančević	59	78	74	97	42	0	75,5	426,5	TOZO Črnomelj
17.	67	Januz Arsoštic	52	101	97	0	46	20	90,5	406,5	TOZO Postum
18.	71	Franc Avgustin	52	61	52	88	42	20	64	395	TOZO Postum
19.	76	Viktor Kuznik	49	51	56	95	43	20	77,5	397,5	TKK Trzinje
20.	73	Januz Ucmaj	42	61	67	103	30	0	56	364	TOZO Novo mesto
21.	74	Franc Kic	43	71	90	86	0	20	50	360	TKK Trzinje
22.	63	Jože Plajnik	33	55	33	77	34	20	41	348	TOZO Črnomelj
23.	62	Šimo Dražetič	46	0	77	88	43	0	69,5	328,5	TOZO Črnomelj
24.	77	Surij Berjar	44	0	100	74	24	0	69,5	315,5	TKK Trzinje
25.	60	Domine Sarattija	33	96	41	0	44	20	55,5	306,5	TOZO Postum
največje možno število Josegljivih točk		70	130	130	136	84	40	100	690		

PRODOR PENASTEGA BETONA

V Nemčiji in nekaterih drugih zahodnih državah se kot gradbeni material vse bolj uveljavlja penasti beton, ki ga izdelujejo iz mletega silikatnega peska z vezavo cementa in apna ter vode v suhi gostoti 400 do 800 kg/m³. Ta gradbeni material ima relativno visoko trdnost, je lahek, odlikuje pa ga tudi visoka toplotna in zvočna izolacijska vrednost, kar je v današnjih časih zelo iskana kvaliteta.

V prvem letu izvajanja družbenega načrta ugotavljamo, da se gospodarski razvoj Jugoslavije in SR Slovenije ne približuje načrtovanemu. Tudi v naših štirih občinah nismo uresničili začrtanih okvirov razvoja.

Spoznali smo tudi, da mora postati temelj razvoja v tekočem srednjeročnem obdobju predvsem ugodnejša plačilna in devizna bilanca Jugoslavije. Zato smo na ravni zveze in republike že začeli pripravljati spremembe in dopolnitve srednjeročnih načrtov.

Posebej moramo omeniti resolucijo o politiki izvajanja družbenega načrta SR Slovenije v 1982. letu, ki zaradi zaostrenih gospodarskih razmer obvezuje naše celotno gospodarstvo, da zlasti na surovinskih področjih pospeši uresničevanje srednjeročnih načrtov.

Za gozdarstvo, ki predstavlja eno izmed surovinskih področij, to pomeni, da bo potrebno planske cilje, zastavljene za 1985. leto uresničiti že v 1982. letu ter takšno raven zadržati v vseh preostalih letih sedanjega srednjeročnega obdobja.

Zaradi zaostrenih splošnih družbenoekonomskih razmer bo potrebno hitreje opravljati dela in naloge, kot smo to načrtovali v sprejetih načrtih že v 1981. letu. Vse gozdno-gospodarske organizacije so na začetku drugega polletja lanskega leta sprejele obveznost, da bodo že v 1981. letu proizvedle toliko, kot je bilo predvideno poprečje v celotnem srednjeročnem obdobju 1981-1985.

Pripraviti moramo dodatek k planskim obvezam

Zaradi pospešenega izvajanja planskih nalog in obveznosti, ki jih bomo sprejeli tudi kot

Inženirju Jožetu Falknerju vodenje srečanja ni delalo težav. Le koliko proslav je že sprotno izpeljal! Ni čudno, da mikrofona obvlada z levo roko.

Direktor ing. Jože Petrič, predsednik delavskega sveta Metod Rom in predstavnik sindikata Lado Javornik pred podelitvijo nagrad, priznanj in pokalov. (Foto: Mirko Bajt)

udeleženci samoupravnega sporazuma o temeljih plana siva za gozdarstvo, je potrebno pripraviti in sprejeti ustrezne dopolnitve srednjeročnih planov za obdobje 1981-1985.

O spremembah in dopolnitvah morajo razpravljati ustrezni organi upravljanja in sprejeti sklep o postopku priprav sprememb in dopolnitev.

TOZD Transport in gradnje, TOZD Vrtnarstvo in hortikultura in delovna skupnost skupnih služb naj bi sprejeli sklep, da srednjeročnega plana ni potrebno dopolnjevati, ostale temeljne organizacije, tozdi in toki gozdarstva pa bodo sklepali, da v predvidenem roku, to je v juniju, pripravijo spremembe in dopolnitve srednjeročnih načrtov.

O katerih planskih dokumentih bomo razpravljali in sklepali? Na zborih delavcev bomo sprejemali dodatek k temeljnemu planskim obvezam, na delavskih svetih pa dodatek k samouprav-

nemu sporazumu o temeljih plana delovne organizacije.

Spreminjamo tiste določbe temeljev plana temeljnih organizacij in samoupravnega sporazuma o temeljih plana, ki se tičejo izkoriščanja gozdov in gozdno gojitvenih del. V členih obeh omenjenih načrtov, ki določajo količino poseka in blagovne proizvodnje gozdnih sortimentov ter gozdnobiološka vlaganja za obdobje 1981-1985, se navedba „Poprečni letni obseg 1981-1985“ nadomesti z navedbo „Obseg v letu 1981“ in navedba „Obseg v letu 1985“ z navedbo „Poprečni letni obseg 1982-1985“.

Pregled nad povečanimi obveznostmi, ki so zajete v dodatkih (aneksih) k sprejetim planskim aktom za obdobje 1981-1985, nam daje naslednja primerjava:

1. Načrt sečnje

V sprejetem srednjeročnem načrtu smo določili, skupaj za

družbene in zasebne gozdove, za petletno obdobje 1,551.330 m³ poseka ali poprečno letno 310.266 m³. Dodatek k planskim aktom zajema 1,613.490 m³ ali 4 odstotke več. Večji posek dobimo tako, da količino, ki jo načrtujemo v 1985. letu v višini 325.806 m³, pomnožimo s 4 (štiri leta : od 1982 do 1985) in zraven prištejemo še poprečni letni obseg 310.266 m³.

2. Plan blagovne proizvodnje

Enako kot za posek načrtujemo tudi večji obseg blagovne proizvodnje. Najprej smo načrtovali 986.870 m³ ali poprečno letno 197.374 m³, z dodatkom pa sprejemamo 1,029.686 m³ ali 4 odstotke več. V 1985. letu načrtujemo 208.078 m³ lesa za blagovno proizvodnjo.

3. Plan vlaganj v gozdove

Nega gozdov z zakasnelimi redčenji zajema v sprejetem srednjeročnem načrtu 655 ha poprečno letno, v dodatku pa 1981. leta 655 ha, od 1982. do 1985. leta pa 906 ha letno.

Za melioracije gozdov smo predvideli najprej 174 ha poprečno letno, sedaj pa 174 ha leta 1981 in po 222 ha naslednja štiri leta.

Za zaključek moramo poudariti, da smo si s spremembami in dopolnitvami srednjeročnega načrta za obdobje 1981-1985 naložili več dela, kot nam ga predpisuje že sprejeti srednjeročni načrt. Zato bo lesna industrija dobila več lesa, z združevanjem sredstev gozdarjev in porabnikov lesa pa se bo sorazmerno povečala obnova in nega gozdov.

JANEZ RUSTJA

SEČNJA LESA

Do konca maja smo posekali 62.270 m³ lesa (za leto 1982 načrtovano 138.465 m³), oockupili pa 36.895 m³ lesa (po načrtu 65.239 m³). Primerjavo z načrtom 1982 in s proizvodnjo leta 1981 po vrstah lesa prikazujemo v naslednji tabeli.

	iglavci	tehnika listavcev	prostorninski les	skupaj
Družbeni gozdovi				
- doseženo do konca maja 1982	m ³ 22.147	29.973	10.150	62.270
- doseženo do konca maja 1981	m ³ 20.632	30.290	7.743	58.665
- planirano 1982	m ³ 50.642	65.414	22.409	138.465
-dosežen plan v odstotkih	44	46	45	45
Zasebni gozdovi				
- doseženo do konca maja 1982	m ³ 7.319	26.717	2.859	36.895
- doseženo do konca maja 1981	m ³ 4.938	18.763	1.680	25.381
- planirano 1982	m ³ 10.980	45.369	3.890	65.239
- dosežen plan v odstotkih	67	59	32	57

Posamezne TOZD in TOK pa so plan proizvodnje do konca maja izpolnile takole:

TOZD Novo mesto	Straža	Podtura	Črmoš.	Črnomelj	Trebnje-družb.	TOK Jovo m.	Črnomelj	Trebnje
45	49	41	44	47	57	50	71	46

SE NA OBZORJU LE SVETLIKA?

Nad DO IMV se še vedno zgrinjajo temni oblaki izgub. Lani so je imeli za 1,25 milijarde din, letos pa bo ta znašala celo 1,5 milijarde. Vendar pa se tudi IMV pišejo boljši časi, seveda, če bodo predvideni ukrepi za sanacijo dosegli svoj namen. Prihodnje eto naj bi se izguba zmanjšala za polovico, leta 1984 prav tako, že leta 1986 pa naj bi IMV poslovala brez izgube.

Prevrednotenje del in nalog

Spremenjena merila za delitev osebnih dohodkov

Delavski svet delovne organizacije je dal v javno razpravo osnutek o prevrednotenju zahtevnosti del in nalog. Osnutek je sad dvoletnih razprav na sestankih komisije za osebne dohodke in razširjene razprave na sindikalni konferenci gozdnega gospodarstva. Že v minulem letu je komisija zadolžila razvojnotehnično službo, da pripravi delovni osnutek s prevrednotenjem zahtevnosti del v korist proizvodnega dela za deset odstotkov in v korist strokovno vodstvenih del za pet odstotkov. Osnutek je bil pripravljen in dan v razpravo v temeljne organizacije. Komisija delovne organizacije je osnutek dopolnila s predlogi, ki so bili oblikovani na podlagi temeljite ocene.

Spremembe v vrednotenju zahtevnosti del so predlagane v sestavljenosti dela, to je v zahtevi A¹. V vseh osmih stopnjah se zmanjšajo točkovne vrednosti po 25 točk. Prav tako se zmanjša število točk pri odgovornosti za vodenje dela:

- v prvi stopnji za 10 točk,
- v drugi stopnji za 14 točk,
- v tretji stopnji za 18 točk,
- v četrti stopnji za 22 točk,
- v peti in višjih stopnjah za 25 točk.

Navzgor je bila predvrednotena zahteva „telesni napor“ in to: prva stopnja za 2 točki, druga stopnja za 5 točk, tretja stopnja za 8 točk, četrta stopnja za 10 točk, peta stopnja za 13 točk, šesta stopnja za 16 točk in sedma stopnja za 19 točk.

S spremembo števila točk po navedenih zahtevah se je spremenil tudi končni seštevek točk za posamezno delo. Tako bo imelo najenostavnejše delo v naši delovni organizaciji 131 točk, dosedaj pa je bilo to delo vredno 151 točk. To pomeni, da smo uporabljali za izračun razmerij (ponder) število 151, po novem pa bomo uporabljali število 131 točk za enostavno delo in s pomočjo tega števila izračunavali nova razmerja. Kot primer naj navedemo izračun razmerja za delo „sečnja in izdelava gozdnih sortimentov“. Po veljavem načinu ima to delo 349 točk. Če to število delimo s številom točk najbolj enostavnega dela, to je s 151, dobimo količnik 2,31. Po predlaganem osnutku pa ima delo „sečnja in izdelava gozdnih sortimentov“ 337 točk. Če to število delimo z novim številom enostavnega dela 131 točk, dobimo nov količnik 2,57. S primerjavo obeh količnikov ugotovimo, za koliko se je povečala točkovna vrednost zahtevnosti dela. V navedenem primeru je to prikazano z indeksom 111, ki nam pove, da se je zahtevnost del povečala za enajst odstotkov. Zahtevnost dela nam ne pove, kakšen osebni dohodek bo prejel posamezen delavec. To je odvisno še od drugih sestavin delitve osebnih dohodkov, predvsem pa od višine dohodka, ki ga temeljna organizacija ustvari v določenem časovnem razdobju.

Še vedno so primeri, da ob

Ponovno spremenjen načrt investicij

Delegati so na seji 15. junija ugotovili, da je imel tozd Transport in gradnje za postavitev odbiralnice peska v Soteski odobrenih le 1,600.000 din.

Razčlenitev	vrednost
1. gradnja temeljev odbiralnice, komandna hišica	2.750.000,00 din
2. montaža odbiralnice + elektro napeljava	350.000,00 din
3. prevozi opreme	100.000,00 din
4. gradbeni projekt	115.000,00 din
5. cisterna 50.000,l	700.000,00 din
6. črpalka za gorivo	120.000,90 din
7. vkop cisterne, montaža in prevozi	180.000,00 din
8. prizidek poslovnih in sanit. prost. v Soteski	750.000,00 din
Skupaj:	5.065.000,00 din

Ker bo celotni obrat po predračunu stal 5.065.000,00 din je delavski svet k že planiranim 1,600.000 din odobril še razliko 3,465.000 din. Zaradi te spremembe se moramo za letos opovedati tem nabavam:

	vrednost
– bager	2.400.000,00 din
– rovokopač	600.000,00 din
– radiozveza	1.600.000,00 din
v skupnem znesku	4.800.000,00 din

F. M.

razpravi o vrednotenju zahtevnosti del, posamezniki razpravljajo o osebnostnih lastnostih delavcev, kar pa ni v nikakršni zvezi z zahtevnostjo dela. Ugotavljanje delovne uspešnosti delavcev pri delu je zadeva vodje del in komisije za osebne dohodke, da ob mesečnih obračunih ugotovijo večjo ali manjšo uspešnost delavca in predlagajo v skladu s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov obračun osebnega do-

hodka. Razprave o lastnostih delavcev pa spadajo na kadrovske komisije, sindikalne odbore, sestanke OO ZK, zbore delavcev itd.

Cilj prevrednotenja zahtevnosti del izhaja iz kadrovske usmeritve. Z boljšim vrednotenjem proizvodnega dela bomo dosegli večje zanimanje za ta dela. Pri večji izbiri delavcev je več možnosti za usmerjanje v proizvodno delo gozdarstva ljudi z umskimi in telesnimi lastnostmi, ki jih to delo zahteva. Le tako lahko pričakujemo stalno rast storilnosti.

S prevrednotenjem zahtevnosti del se bodo spremenila razmerja med proizvodnimi, administrativnimi in strokovno vodstvenimi deli. Razmerje proizvodnih del se bo povečalo v odnosu na administrativna dela za šest odstotkov in v odnosu na strokovno vodstvena dela za štiri odstotke. Iz tega izhaja, da se bo spremenilo tudi razmerje med administrativnimi in strokovno vodstvenimi deli za dva odstotka.

Čas za razprave je do 28. junija, nato bo sledilo usklajevanje predlogov. Če se predlogi ne bodo preveč razlikovali in jih bo možno dovolj hitro uskladiti, bodo delavski sveti razpisali referendum, ki naj bi bil izveden 20. julija.

JOŽE LUKŠIČ,
dipl. org. dela

Pogled na tekmovalni prostor s tekmovalci in sodniki. (Foto: Mirko Bajt)

MAKEDONIJA V GOZDARJEVIH OČEH

(Vtisi s strokovne ekskurzije)

Najbrž za nobeno od strokovnih ekskurzij, ki jih prireja naše društvo inženirjev in tehnikov, ni bilo toliko zanimanja kot za zadnjo po Makedoniji. Morda je k temu pripomoglo dejstvo, da so ta potovanja čedalje bolj poredkoma, morda privlačnost naše najbolj južne republike ali pa celo let z letalom do Skopja in nazaj. Veliki večini udeležencev je bila to prva zračna „pustolovščina“ in ni ga lepšega kot preživeti „zračni krst“ v družbi prijateljev. Nekateri pa so v tistih krajih pred mnogimi mnogimi leti služili vojaški rok ali bili v delovni brigadi, pa jih je zanimalo, kaj vse se je spremenilo medtem. Med temi zadnjimi sem bil tudi sam, saj sem na delovni akciji v Skopju in Mavrovu preživel leta 1948 dva in pol meseca. Potovanja se niso mogli udeležiti vsi, ki so se prijavi.

Po večdnevem deževju se je na dan odhoda, dvanajstega maja, zvedrilo. Prvi pogoj za varen polet je bil torej izpolnjen in to prav na dan prvega od ledenih treh mož, ki po ljudskem verovanju krojijo vreme v maju. Zborna mesto za prevoz na letališče Brnik je bilo na novomeški avtobusni postaji. Tu se nam je priključil Kompasov vodič Mitja. Večina od dvainštridesetih udeležencev je bila na dogovorjenem mestu že debelo uro pred odhodom avtobusa. Obilica besed in šal na račun poleta pa je bila za pozornega opazovalca le krinka, s katero so novinci prikrivali svoj strah pred potovanjem z letalom.

POSLEDNJI POLET

Naročeno mi je bilo, naj se pri opisu vtisov z ekskurzije ojemim bolj na strokovno plat. Zato ne bom podrobno opisoval, kako je televizija na Brniku kot zanalašč snemala „poslednji“ polet našega letala in kako smo se počutili. Meni je bil vmesni postanek Jatovega DC 9 v Splitu popolnoma odveč in sem se še najbolje počutil na višini 8000 metrov, ko je vseeno ali sediš spredaj, v sredini ali pa v repu letala. Nekje nad Bosno smo prehiteli, po temnih oblakih pod nami sodeč, deževni pas, ki se je pomikal proti jugu. Ko smo po dveh urah potovanja zakročili nad Makedonijo, je bilo še dovolj svetlo, da se nam je pokazala v vsej svoji lepoti. Pod nami se je med širnimi polji in travniki vseh odtenkov zelene barve vijugala reka Vardar. Videli smo tudi dvojce

umetnih jezer v gorah. Meni se je zdela pokrajina z zaobljenimi pobočji gora neverjetno zelena. Končno smo bili spet na trdih, varnih tleh, tokrat skopskega letališča v Petrovcu.

V Jatovem avtobusu, ki vozi potnike z letališča, se nam je priključil še domači, priložnostni vodič Zoran, študent ekonomije, ki nas je potem spremljal vse dneve v Makedoniji. Naš predsednik DIT ing. Hočevar je takoj našel dr. Mileta Stamenkova z gozdarske fakultete, ki nam je bil dodeljen za strokovno gozdarsko vodstvo.

V SKOPSKIH PROSTRANSTVIH

Zvečer ni nihče dolgo zdržal v enajstnadstropnem hotelu Kontinental. Izkazalo se je, da je mogočna, nova in daleč naokrog vidna stavba, postavljena ob veleseljanskem kompleksu, popolnoma na obrobju mesta. Prevoznih zvez ni bilo pravih; torej, pot pod noge! Iz dosedanjih izkušenj smo vedeli, da se na naših ekskurzijah običajno zadržujemo po ves dan v gozdu ali na bolj odročnih krajih, pa smo bližino mesta želeli izrabit. Nekateri so hoteli poiskati kakšen tipičen makedonski lokal, toda s tem ni bilo nič. Močno utrujeni od hoje po asfaltu smo se skesano vrnili v Kontinental. Prepričali smo se, da je Skopje strašno raztegnjeno mesto z obilico zelenih površin. Ni čudno, da se tako hitro širi. Čuden današnji svet! Za pot v daljno Skopje smo rabili le dve uri, v treh urah pa nismo mogli najti niti navadnega gostišča.

Naslednji dan je bil dopoldan najprej ogled mesta z avtobusom. Izmenoma sta govorila vodič Zoran in dr. Stamenkov. Glavno mesto republike Makedonije ima 503.000 prebivalcev od tega 100.000 Šiptarjev in

30.000 Romov in Turkov. Za večino od nas je bil ta podatek presenetljiv. Kar trinajstkrat v svoji zgodovini je prestalo potres. Zadnji je bil 26. junija 1963 ob peti uri zjutraj, ko je bilo porušenih ali hudo poškodovanih osemdeset odstotkov stavb. Z domačo in tujo solidarnostno pomočjo je zrastle popolnoma novo, moderno mesto. Vozili smo se mimo javnih poslopij, kot so bolnišnice, šole, fakultete, ki so jih darovale mestu vlade prijateljskih držav. Najbolj nenavadna je železniška postaja, ki jo je projektiral japonski arhitekt. Skupaj s številnimi peroni in tiri je dvignjena nad zemljo, saj stoji na betonskih stebrih. Neverjetna potrata železobetona! No, odpadli pa so tudi vsi cestni podvozi ali nadvozi. Zapeljali smo se na hribček Kale, kjer nad mestom kraljuje nekdanja rimska trdnjava. Od tu smo videli dva svetova: moderno mesto s stolpniciami pred nami in za hrbtom predmestje z nizkimi stavbami in džamijami, med njimi največjo Sultan Muratovo.

V istem predelu mesta je tudi pravoslavna cerkev Sv. Spasa iz 18. stoletja. V njej je grob makedonskega narodnega junaka in organizatorja ilindenske vstaje proti Turkom Goce Delčeva (1872–1903). Ubit je bil nekaj dni pred vstajo. Cerkev krasi čudoviti ikonostas z edinstvenimi lesorezi v orehovini. Delala sta jih brata Filipovski iz Debra. Upodobljeni so prizori iz sv. pisma, izrezani iz enega kosa lesa.

PRIČENJA SE STROKOVNI DEL

Ko smo zapuščali mesto, je povzel besedo dr. Stamenkov. Predstavil nam je gozdarstvo Makedonije. Vseh gozdov je 1.900.000 ha. Okoli 50 odstotkov površine je gole. Prevladujejo nizki, degradirani

hrastovi gozdovi in podobni bukovi. Vseh iglavcev je le 5 odstotkov, največ črnega bora. Les predeluje lesna industrija „Treska“ (znana je tudi po izdelavi avtomobilskih prikolic). S prepovedjo paše koz so se razmere v gozdarstvu močno popravile. Nekdanje goličave, ki jih je povzročila pretirana paša, se spet obraščajo, zato so pobočja gora zelena. Gre pa v večini primerov za grmišča oziroma panjaste gozdove. To, da so s tem preprečili propadanje zemljišč zaradi močne erozije, imajo makedonski gozdarji za svoj največji uspeh. Prav zato je neva gozdov po količini vloženih sredstev zaenkrat drugotnega pomena.

Makedonci zelo skrbno obdelujejo poljedelso zemljo. Veliko zemljišč je zasajenih z jagodičjem, ki rodi večkrat na leto. Naši vinogradniki pri gledanju iz avtobusa niso spregledali za nas nenavadnega načina vzgoje vinske trte. Trsje je bilo porezano le nekaj cm nad tlemi. Kolov ali drugih opor ne uporabljajo.

OB GLADINI JEZERA

Obšli smo Tetovo in Gostivar ter se pričeli vzpenjati proti Mavrovskemu jezeru. Doktor nas je na nekem mestu opozoril na hrastove gozdove, kjer je listje objedal gobar (Lymantria dispar). Nepričakovano sem ugotovil, da je poleg mene še nekdo obujal spomine na nekdanje brigadirske dni v teh krajih iz leta 1948. To je bila ing. Danica Belopavlovič. Bila sva oba v isti II. ljubljanski MDB „Staneta Semiča – Dakija“, le v različni četi. Vse se je ujemalo: kraj, čas in sto drugih podrobnosti.

Kmalu smo zagledali gladino Mavrovskega jezera, ki je nastalo z zaježitvijo odtoka potokov in je zalilo dno nekdanje gorske doline. Elektranne, katere turbine žene voda tega akumulacijskega jezera, nismo videli, ker je skrita nižje doli pod zemljo. Vozili smo se po cesti, ki smo jo takrat gradili, kajti prejšnjo je zalila voda. Sedaj so ob jezeru zgrajene številne počitniške hišice z zanimivimi strehami. Na žalost pa lastniki teh hiš bolj malo skrbijo za okolje. Povsod okoli njih je bilo kar nastlano z raznimi plastičnimi odpadki in drugo ropotijo. Res škoda za tako lep kraj!

V Mavrovih Anih smo izstopili in peš krenili v breg. Gozdarjev v gozdni upravi ni bilo doma, pa nas je še nadalje vodil dr. Stamenkov. Na neki razgledni točki na nadmorski višini okoli 1200 m smo se ustavili. Vse smo imeli pred seboj: gladino zbiralnega jezera,

Skupnost za ceste

Delavski svet Gozdnega gospodarstva Novo mesto je razpravljal o predlogu za ustanovitev občinske skupnosti za ceste. V celoti podpira prizadevanja za oblikovanje celovite in racionalneje organizirano gospodarjenje s cestami v občini. Ceste so posebnega družbenega pomena, zato ustanovljamo posebno samoupravno skupnost za ceste, v kateri bodo izvajalci in porabniki cest. V zvezi z organiziranostjo samouprave pa je bil delavski svet mnenja, da bi morala biti tozdr Transport in gradnje v sestavi GG, ki letno zgradi najmanj 20 km gozdnih cest, zastopana s svojim delegatom v zboru izvajalcev. Gozdno gospodarstvo, pri katerem deluje pet tozdov in DSSS, pa bi moralo samostojno oblikovati konferenco delegacij, ki bi pošiljala v zbor uporabnikov enega delegata, ne pa, da so gozdarski tozdi povezani z drugimi tozdi izven gozdnega gospodarstva.

Novomeški gozdarski inženirji in tehnikji pred trdnjavo carja Samuila. (Foto: Viktor Turk)

jez in pobočja hribov, porastla z dobrimi jelovo-bukovimi gozdovi. Zlasti je zbudila našo pozornost bujno rastoča jelka. Veje so košate in iglice bolj temne in široke kot pri naši jelki. Dr. Stamenkov je trdil, da gre za navadno jelko (*Abies pectinata*), ki pa se je morda tekom stoletij križala z grško jelko. Nekaterne jelke ob cesti so imele nenavadno dolge posamezne poganjke vej, kot bi šlo za kačasto obliko. Zadovoljive razlage nismo dobili, ker nihče ne ve, zakaj je tako. Zaradi pomanjkanja iglavcev jelko zelo pospešujejo. V gozdove listavcev jo uspešno vnašajo s podsetvami.

Kosili smo v hotelu ob jezeru, ki zaživi zlasti pozimi, kajti lepi tereni in zadosti snega omogočajo zelo prijetno smuko.

OB TOKU REKE RADIKE

Še zadnji pogled na jezero in pregrado in že smo se pričeli spuščati po dolini reke Radike proti Debru. V daljavi so se kazale mejne gore z Albanijo, med njimi najvišji Korab (2764 m).

Nekje na sredi poti do Debra smo se zaustavili in kljub plohi in brez dežnikov krenili na ogled nekaj 100 m oddaljenega samostana Sv. Jovana Bigorskega. Trud se je izplačal, ko smo videli zelo stare ikone in čudovite lesoreze na vratih ikonostasa, delo že prej omenjenih bratov Petra

in Marka Filipovskega. Najpovsem še to, da se bigor imenuje sedimentna, lahka in porozna kamenina v okolici samostana. Po tej kamenini ima svetnik tudi ime. Rastlinstvo na strmih pobočjih okoli samostana se že zelo razlikuje od mavrovske. Med drevesnimi vrstami je največ gabra (*Garpinus orientalis* – macedonica).

Reka, naša spremljevalka, je postajala čedalje bolj deroča. Vanjo so se stekali silni hudourniki, ki povzročajo hudo erozijo s premikanjem peska in kamenja. Kdo bi zdržal to silno razjedanje tal?

Reka Radika je v spodnjem toku zajezena in umetno jezero sega daleč navzgor. Menja je to sploh najdaljše akumulacijsko jezero pri nas. Spremljalo nas je tudi velik del poti od Debra naprej.

V Debru, ki je tik ob albanški meji, je šiptarski živelj v veliki večini. To je lahko ugotoviti tudi po obliki domov. Vsa dvorišča in vrtovi okoli hiš so obdani z visokim zidom. Sosed sploh ne vidi k sosedu. Tako ljubosumni šiptarji čuvajo svoje žene in dekleta.

...IN DO OHRIDSKEGA JEZERA

Od Debra naprej proti Ohridu se cesta spet počasi vzpenja. Jezero leži namreč 695 metrov visoko. Kraji tod so precej odmaknjeni in zapuščeni. Nobenega cestnega prometa ni. Tudi o gozdovih,

kakršne si mi predstavljamo, ni sledu. Povsod samo grmičevje, kvečjemu nekajmetrski panjevcu. Tla pa po izjavi našega vodiča niso slaba, saj je taka rast le posledica umetnega vpliva. Predolgo so koze obžirale vse, kar je sproti zrastle.

Mestece Struga leži na začetku Ohridskega jezera, če prihajaš iz skopske strani. Jezero, ki si ga delimo z Albanijo, je neizmerno. Verjetno se zelo malokdaj vidi z enega na drugi breg. Gostoljubje nam je nudil hotel Biser postavljen tik ob jezeru, toda odmaknjen od naseljenega področja. Brez avtobusa res nisi mogel nikamor.

Po večerji smo zato vsi kar obsedeli doma v jedilnici. Bilo je prijetno hladno, kajti ena stran tega arhitektonsko zanimivega objekta je stena skalovja, ob katerega so hotel prizidali. Pri naši mizi je sedel dr. Stamenkov in to priložnost smo prisotni dobro izkoristili za pogovore o gozdarstvu in

sploh o življenju v Makedoniji. Preživeli smo nepozaben večer. O obrobnih zanimivostih pa kdaj drugič. Priložnosti bo še, saj se bomo na to ekskurzijo v mistih prav gotovo še dolgo vračali.

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. ing.

DOLENJSKI GOZDAR

Dopisujte v vaše in naše glasilo!

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

12. kongres ★ **slkj**

Spremembe pravilnika o materialnih nadomestilih

Delavski svet je 15. junija 1982 sprejel spremembe pravilnika o materialnih nadomestilih:

1. Nove dnevnice

— cela dnevnicca za službena potovanja nad 12 ur je 518 din,

— polovična dnevnicca za službena potovanja nad 8–12 ur je 283 din,

— znižana dnevnicca za službena potovanja od 6–8 ur, če začne službeno potovanje vsaj 2 uri pred pričetkom rednega dela ali pa se konča vsaj 2 uri po preteku rednega delovnega časa, je 196 din.

— znižana dnevnicca 196 din za čas odsotnosti na: 10 ur na dan za delavce pri urejanju na območju občin Črnomelj in Grosuplje.

Delavcu se povrne stroški za prenočišče s predloženim računom do 486 din, brez predloženega računa pa 195 din.

2. Povračilo za uporabo osebnega vozila za službene namene

Za uporabo osebnih motornih vozil za službena potovanja oz. delo na terenu po odobrenem planu in potnem nalogu, ki ga izda in podpiše vodja TO oz. DSSS, je delavec upravičen do povračila stroškov v višini:

Za osebne avtomobile:

makadam — 8,70 din/km
asfalt — 7,00 din/km

Nagrade, priznanja in zahvale

1. Za požrtvovalno delo in izredne uspehe na področju dviga produktivnosti, racionalnosti poslovanja, prihrankov pri materialu, organizacije poslovanja, varovanja družbenega premoženja ter za tvorno delo v organih samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacijah je prejelo denarne nagrade, pismena priznanja in zlate značke delovne organizacije 10 delavcev:

Jože Žagar, TOZD Gozdarstvo Novo mesto, Jernej Piškur, dipl. ing., TOZD Gozdarstvo Straža, Safet Murtič, TOZD Gozdarstvo Podturn, Anton Tesari, TOZD Gozdarstvo Črmošnjice, Čedo Ivanče-

Za motor:

makadam — 3,90 din/km
asfalt — 3,40 din/km

Za moped:

makadam in asfalt — 295 din/km

3. Delavke, ki delajo v kuhinji, so upravičene do nadomestila za povečane materialne stroške v višini 34,50 din na dan (za pranje halj, predpasnikov, kuhinjskih krp, prtičkov, pokrival).

Do nadomestila niso upravičene, če perejo s sredstvi TO oz. DSSS (stroj, električna, prašek).

4. Povračilo kmetom — lastnikom gozdov, ki delajo v samoupravnih organih in DO ali družbenopolitičnih skupnostih, v katere so delegirani s strani TOK in DO.

a. sodelovanje na sestanku več kot 6 ur:— 284,00 din dnevnicca
— 216,00 din sejnina

— povračilo potnih stroškov v dejanskem znesku.

b. sodelovanje na sestanku do 6 ur — 216,00 din dnevnicca
— 162,00 din sejnina

— povračilo potnih stroškov v dejanskem znesku.

c. Povračilo delavcem za delo v samoupravnih organih TO ali DO (delavskem svetu, delegacijah)

ter povračilo zunanjim članom disciplinskih komisij izven rednega delovnega časa:

seja do 2 uri — 195,00 din
seja več kot 2 uri — 284,00 din.

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika začnejo veljati osmi dan po prejetju in objavi na oglasni deski.

vič, TOZD Gozdarstvo Črnomelj, Milan Vrhovšek, TOK Gozdarstvo Novo mesto, Ivanka Tržok, TOK Gozdarstvo Novo mesto, Alojz Kovačič, TOZD Transport in gradnje, Franc Bartolj, TOZD Vrtnarstvo in hortikultura, Danica Belopavlovič, dipl. ing., DSSS.

2. Za požrtvovalno delo, ki je pripomoglo k boljšim rezultatom poslovanja in upravljanja, za družbeno aktivno delo v delovni organizaciji in zunaj nje ter za dopisovanje v interno glasilo Dolenjski gozdar je prejelo pismena priznanja in srebrne značke delovne organizacije 7 delavcev:

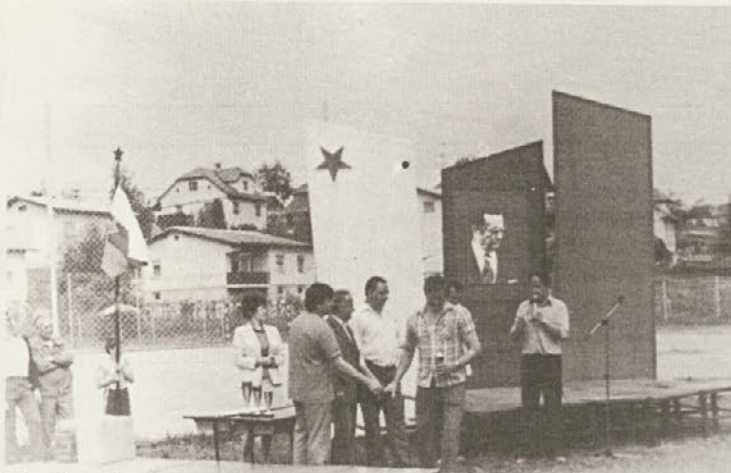
Alojz Turk, TOZD Gozdar-

stvo Novo mesto, Franc Fifolt, TOZD Gozdarstvo Straža, Domine Saratlja, TOZD Gozdarstvo Podturn, Hamdija Nakič, TOZD Gozdarstvo Črmošnjice, Jože Bruner, TOZD Gozdarstvo Črnomelj, Marjan Klobčar, TOK Gozdarstvo Novo mesto, Pavla Kure, DSSS.

3. Za izredno prizadevanje pri delu, za dosežene nadpovprečne uspehe in za požrtvovalno delo v organih

samoupravljanja in v družbenopolitičnih organizacijah je prejelo pismene zahvale in bronaste značke delovne organizacije 5 delavcev:

Janez Jereb, TOZD Gozdarstvo Novo mesto, Anton Košir, TOZD Gozdarstvo Straža, Silvo Krese, TOZD Gozdarstvo Podturn, Ludvik Vrtač, TOZD Gozdarstvo Črmošnjice, Martin Krakar, TOZD Gozdarstvo Črnomelj.

Tretji v sekaškem tekmovanju, Alojz Primc, sprejema pokal in čestitke. (Foto: Mirko Bajt)

Podpiramo delo mladine

Gozdno gospodarstvo Novo mesto pokrovitelj pionirske delovne brigade „Janez Mark“

Delavski svet GG Novo mesto je na svoji zadnji seji 15. junija na pobudo občinske konference zveze socialistične mladine sklenil prevzeti pokroviteljstvo nad pionirsko delovno brigado „Janez Mark“, ki bo od 4. do 31. julija sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji „Kozjansko 82“.

V mladinske delovne brigade, ki so šole samoupravljanja, tovarštva, bratstva in enotnosti, vstopajo vsako leto tudi mladinci naše občine in s svojim de-

lom prispevajo k napredku naše družbe širom po Jugoslaviji.

Stroške za opremo brigade v znesku 51.600 din bodo sporazumno pokrile vse temeljne organizacije naše delovne organizacije.

Brigadirji bodo obiskali našo delovno organizacijo, da bi jih seznanili z delom v gozdarstvu in s pomenom gozdov za naše gospodarstvo in okolje. Nekajčlansko zastopstvo GG Novo mesto pa bo obiskalo brigado na Kozjanskem.

NA DOLENJSKEM LE TOVORNJAKI?

Pri bolj natančni študiji dnevne obremenjenosti slovenskih komunikacij postane jasno, da je Dolenjska, kar se železniškega tovarnega prometa tiče, na zemljevidu bela lisa. Le železnica od Ljubljane do Grosupljega je dnevno obremenjena z več

kot tisoč tonami tovarnega prometa, sicer pa dominira cesta Ljubljana — Zagreb, po kateri se dnevno prevozi med 10.000 do 20.000 ton dnevno. Z 3.000 do 10.000 tonami dnevno sta obremenjeni cesti avto cesta Novo mesto in Ljubljana — Žlebič, z 2000 do 3000 tonami dnevno pa cesti Žlebič — Kočevje in Novo mesto — Dvor.

Dne 21. maja so si barake na Bazi 20 ogledali predstavniki zavoda za zaščito kulture in naravne dediščine iz Ljubljane, predstavnika regionalnega zavoda iz Novega mesta ter člani odbora za varstvo spomenikov NOB v Rogu. Namen ogleda je bil ugotoviti, katera od barak je najbolj potrebna obnove. Odločili smo se za barako št. 2 (Kidrič – Leskovškova). Dotrajane dele bomo zamenjali, ostali les pa zaščitili s tekočimi zaščitnimi sredstvi. Ojačali bomo tudi ostrešje, da bi preprečili rušenje zaradi snega. Vsi sestavni deli barake bodo izmerjeni. Prva baraka naj bi bila vzorec za obnovo ostalih.

*

Ves zagorel od sonca, zdrav in močan se je 24. maja po prihodu od vojakov vrnil med nas sekač Jože Bučar iz Selišč. Prišel je kot naročen, saj nam dobrih sekačev z motorno žago zelo primanjkuje!

*

Dne 27. maja smo imeli v našem tozdu pomemben obisk. Prišel je znani politični delavec, prvoborec in nekdanji predsednik izvršnega sveta Slovenije tov. Ivan Maček – Matija s spremstvom. Prisotni so bili tudi direktor GG Kočevje ing. Preložnik, direktor naše DO ing. Petrič, Šobar iz Kočevja in Marjan Pureber. V okolici Breznovega vodnjaka in kočje v Cinku smo želeli najti mesto, kjer je v juliju 1942 stala prostorna baraka, prizorišče prvega posvetovanja delegatov KP Slovenije na osvobodjenem ozemlju. Baraka je bila potem v roški ofenzivi požgana. Nobeno nam znano mesto

ni ustrezalo, zato smo iskanje preložili.

*

S tovarišem Mačkom – Matijo smo se spet našli dne 31. maja pri Fabrovem križu. Pridružila sta se nam tudi nekdanja partizanska borca in udeleženca takratnih dogodkov Zalka Poglajen in Cveto Pelko. Iskano mesto smo našli ob vinski cesti v bližini jase nad oddelkom 20 in 21. Tu na tej jasi bo na dan borca, 4. julija, proslava v spomin na dogajanja pred štiridesetimi leti.

Dan kasneje je bil na istem mestu sestanek organizatorjev in sestavljalcev programa; med njimi so bili Mara Rupena, Vilma Manček in Peter Šobar. Tudi mi smo dobili nekaj zadolžitev v zvezi z ureditvijo prostora in postavitvijo spominskega obeležja.

*

Na pripravljalnem sestanku za izvedbo XII. zбора slovenskih jamarjev od 11. – 13. junija 1982 smo bili zadolženi za pripravo prostora za tabor v Jazbini.

Kot kaže, nam raznih zadolžitev in stranskega dela ob delnem poslovanju ne manjka.

*

Redni spomladanski ogled drevesnic sta 4. junija 1982 opravila biologinja Stana Hočevvar, sodelavka gozdarskega inštituta, in medobčinski gozdarski inšpektor ing. Kruljac. Glede kakovosti in zdravja sadik ni bilo pripomb.

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. ing.

Tačajniki – mladi gozdarji pri praktičnem pouku sečnje. (Foto: Bine Šmuk)

Končan je tečaj za gozdne delavce – sekače

Za uspešno delo v gozdu je potrebno teoretično in praktično znanje. Tako so v letošnjem letu tečajniki za gozdne delavce sekače po uspešnem teoretičnem pouku prešli na praktični pouk. Kot že leto prej sta jih poučevala Tone Kruh in Ivan Turk. Pri praktičnem delu jima je pomagal Peter Žigon, predavatelj z GTŠ v Postojni.

Praktični pouk je trajal od 5. aprila do 3. junija na območju Črmošnjic. V tem času so „sekači“ izdelali 290 m³ lesa iglavcev ter 80 m³ listavcev. Bolj kot količine je pomembno, koliko praktičnega znanja so tečajniki z delom pridobili. Pregovor pravi: „Kar se Janezek nauči, to Janezek tudi zna.“ Koliko so se naši

tečajniki naučili, bomo videli že prihodnje leto, ko bo spet proizvodno tekmovanje, na katerem se mladi sekačivedno bolj uveljavljajo, kar potrjujejo tudi letošnji rezultati.

Po mnenju inštruktorjev je bila skupina desetih sekačev v tem dvomesečnem obdobju zelo marljiva, tako da so z njimi popolnoma zadovoljni. Vemo pa, da so še vedno premalo izurjeni za res dobre sekače. Zato je nujno, da novopečenega sekača takoj po opravljenem tečaju pridružimo izkušenemu sekaču, ki ga bo učil, svetoval in mu pomagal v kočljivih okoliščinah. Šele po večmesečnem delu ali po nekaj stotih „kubikih“ bo smel novinec samostojno delati.

BINE ŠMUK

Jože Žagar, na fotografiji pri obračanju žaginega lista, je bil na tekmovanju sedmi, sindikalna organizacija pa ga je ocenila za najboljšega delavca novomeške tozde v letu 1981.

Prve tri ekipe v proizvodnem tekmovanju od leta 1979 – 1981

1979

1. TOZD Gozdarstvo Straža	1.602,5 točke
2. TOZD Gozdarstvo Podturn	1.546,0 točk
3. TOK Gozdarstvo Novo mesto	1.537,0 točk

1980

1. TOZD Gozdarstvo Straža	1.719,5 točke
2. TOZD Gozdarstvo Podturn	1.549,5 točke
3. TOK Gozdarstvo Novo mesto	1.474,5 točke

1981

1. TOZD Gozdarstvo Straža	1.681,50 točke
2. TOZD Gozdarstvo Podturn	1.596,0 točk
3. TOZD Gozdarstvo Črmošnjice	1.498,5 točke

Opravili so izpite za gozdne delavce

Dne 3. junija 1982 so uspešno opravili izpit za gozdnega delavca sekača naslednji delavci:

Peter Stegne
Jože Starešinič
Martin Simonič
Anton Perušič
Jože Gorše

Jože Gole
Rafael Fink
Franc Zagorc
Anton Grubar
Roman Bregar.

Vsem iskrena čestitka in varno delo!

Po sledih udarniške brigade

PO ŠTIRINTRIDESETIH LETIH SPOMIN NA DELO V MLADINSKI DELOVNI BRIGADI

Julija in avgusta 1948 je slovenska mladinska delovna brigada (SMDB) sodelovala na zvezni delovni akciji v SR Makedoniji pri izgradnji ceste nad dolino Mavrovo, ki naj bi jo zalilo umetno jezero.

SMDB je nosila ime po narodnem heroju Stanetu Semiču – Dakiju.

SMDB so sestavljali dijaki I. in VII. gimnazije, dijaki vajeniške šole in študentje igralske akademije iz Ljubljane.

V brigadi sva bila tedaj tudi dijaka I. in VII. gimnazije v Ljubljani, sedaj delavca delovne organizacije GG Novo mesto, Slavko Klančičar iz tozda Podturn in podpisana. Od Ljubljane do Skopja smo potovali s tovornim vlakom. Vso pot so donele brigadirske pesmi in brigadirski hura. V Beogradu smo imeli daljši postanek. Za večino brigadirjev je bilo to prvo sračanje z našim glavnim mestom. Ko smo se okrepčali in osvežili, smo nadaljevali pot do Skopja. V Skopju smo ostali štirinajst dni in gradili pionirsko progo. V tem času smo Skopje dobro spoznali. Najbolj nam je ostala v spominu železniška postaja, veliko moderno poslopje z uro, kjer smo pred odhodom v Mavrovo eno noč prenočevali. Od Skopja, preko Tetova do Gostivara smo potovali po ozkoritni železnici s čírom.

V Gostivaru smo bili zdrav-

niško pregledani. Posebna zdravniška komisija je telesno šibkejše brigadirje izločala.

Med predvidenimi za izločitev sem bila tudi jaz, takrat drobna dijakinja I. gimnazije v Ljubljani. Odločitvi komisije sem se uprla in odločno zahtevala, da mi dovolijo nadalje-

Vzgajamo sobne rastline

KAKO STREČI OKRASNI LONČNICI „FLAMINGO“ (ANTHURIUM), DA BO V PONOS IN VESELJE LASTNICI

Ob 8. marcu ali ob drugi priložnosti dobimo v dar okrasno lončnico, imenovano Flamingo.

Sprašujemo se, kako ravnati z njo, da bi krasila naš dom kar se da dolgo.

Ker ne poznamo dovolj njenih zahtev, nam to morda uspe ali pa tudi ne.

Vsem tistim, ki želijo to lončnico trajno obdržati, so namenjene naslednje vrstice.

Okrasna lončnica Flamingo uspeva – v sobi, ob zaprtem in polsenčnem oknu; potrebuje dovolj vlage, a ne preveč, ker jo sicer napade plesen.

Nekaj navodil:

- temperatura v sobi ne sme biti nižja od 15°C,
- ne smemo je zalivati s hladno vodo iz vodovodne napeljave, temveč z deževnico, ker ne prenese apna niti v vodi niti v zemlji,
- pozimi, kadar je v sobi suh zrak, in poleti, jo moramo škropiti, da ji zagotovimo potrebno vlago,
- enkrat tedensko ji obrišemo liste z vlažno gobo,
- vsake 2 do 3 leta jo presadimo,
- pri presajanju uporabimo gozdno zemljo, kateri dodamo razkrojen hlevski gnoj in drobne koščke lesnega oglja, na dno posode postavimo grobe kamenčke, posadimo jo plitvo, ker korenine potrebujejo zrak,
- razmnožujemo jo z delitvijo, možno jo je tudi s semenom, kar pa zahteva posebne razmere.

Flamingo cveti po več mesecev in ima zelo lepe in neobičajne cvetove.

D. B.

vati pot v Mavrovo. Komisija je bila presenečena nad mojo zahtevo in me je brez prigovora uvrstila v skupino, ki je odšla v Mavrovo.

Od Gostivara do Mavrova smo potovali s tovornjaki. Vselili smo se v lesene barake v neposredni bližini delovišča.

Tu se je šele izkazala naša delovna zagnanost. Vsak dan smo prekoračili norme tudi za dvesto odstotkov. Za nami so se nizali metri na grobo izdelanega cestišča nove ceste, ki je nadomestila cesto v dolini, katero je zalilo umetno jezero Mavrovo.

Po dveh mesecih dela je bila naša MDB proglašena za dvakrat udarno, v nji je bilo levo število udarnikov in pohvaljenih. Med slednjimi sem bila tudi jaz. S tem sem dokazala svojo moč in opravičila svoj ugovor komisiji, ki me je hotela izločiti.

Letos, po štirintridesetih letih, pa nama je bilo s kolegom Klančičarjem dano, da sva kot udeleženca ekskurzije DIT v živo obujala spomine na takratno delo in ponovno prepotovala isto pot.

Ponovno sva se srečala s Skopjem, sedaj povsem drugačnim in večjim. Edini ohranjeni spomin na takratno mesto je ruševina kolodvorske stavbe z uro, katere kazalci so se ustavili ob 5. uri in 10 minut med strahotnim potresom leta 1963.

Ko smo se peljali po cesti od Skopja proti Mavrovu, naju je že bežno opazovanje z avtobusa prepričalo, kako močno so se kraji od takrat spremenili. Povsod je viden velik napredek.

Zelo nestrpno sva čakala, kdaj se bo pokazala Mavrovska dolina s svojim umetnim jezerom. Najine oči so bile uprte na levo stran v smeri vožnje, kjer sva vsak trenutek pričakovala pred štirintridesetimi leti nama tako znane kraje. In končno sva zagledala sončno dolino v novi podobi z umetnim jezerom.

Najino navdušenje je bilo nepopisno. Z očmi sva iskala mesto, kjer so stale takratne barake, v katerih sva bivala. Ugotovila sva, da so sedaj tam razkošne počitniške hišice, v ozadku pa jelovi gozdovi, proglašeni za narodni park. Z veseljem sva stopala po sedaj asfaltirani cesti, katere temelje sva gradila.

Jezero, čigar gladina je bila v času našega potovanja nizka, v dokaz nam je bila cerkvica, ki je cela molela nad gladino, sicer pa je potopljena v jezeru, je bilo za naju še posebno zanimivo. Sedaj sva ga zares vide-

Zmagovalna ekipa v proizvodnem tekmovanju – delavci tozda iz Straže.

la, takrat pa smo o njem šele govorili.

Na obronku doline Mavrovo, kjer je takrat stala vas Mavrovi Hani, v katero smo brigadirji hodili na mleko, stojijo sedaj hoteli z vlečnico v ozadju in tvorijo središče zimsko-športnega turizma.

V enem od omenjenih hotelov smo bili na kosilu. Po kosilu smo zapustili Mavrovo in

odpotovali po soteski reke Radike proti Ohridskemu jezeru. Tega dela poti naše strokovne ekscurzije sva bila s kolegom Klančičarjem še posebno vesela. V naju so oživeli spomini na delo in življenje v mladinski delovni brigadi, na dneve polne zanosa, požrtvovalnosti in navdušenja.

DANIČA BELOPAVLOVIČ,
dipl. ing.

NAMESTITVE, PREMESTITVE, UPOKOJITVE...

Junija sta začela z delom pripravnik diplomirana inženirja gozdarstva Franc Ferlin v TOZD Gozdarstvo Straža in Andrej Kastelic v TOK Gozdarstvo Trebnje. V kratkem se bo vrnil od vojakov tudi dipl. ing. Viljem Turk, ki bo kot pripravnik zaposlen v DSSS pri urejanju gozdov.

Vsem trem želimo uspešno delo!

V delovno skupnost skupnih služb je bila začasno, dokler se ne vrne Polona Avsec, sprejeta Martina Kastelic. Kastelčeva bo zaposlena v vložišču.

Iz delovne skupnosti skupnih služb so odšli: Stane Bele, ki je prevzel naloge obratovnega knjigovodstva v

TOZD Gozdarstvo Novo mesto. Nadomestil bo Vero Strajnarjevo, ki odhaja v pokoj. Prav tako je odšla iz DSSS Tatjana Šebenik in prevzela dela ter naloge, ki jih je opravljal Sonja Mars v TOK Gozdarstvo Novo mesto, ki tudi odhaja v pokoj.

Iz TOZD Gozdarstvo Novo mesto odhaja v pokoj blagajničarka Marija Zorčeva. Njene posle bo prevzela Nada Gačnikova, ki že dela v tej temeljni organizaciji.

Tovarišicam, ki se po petintridesetih letih uspešnega dela od nas poslavljajo, želimo še obilo zdravja in sreče, novim delavcem pa uspešno delo!

DOLENJSKI GOZDAR

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

Ekipa sekačev tozda Gozdarstvo Novo mesto se je letos uvrstila na drugo mesto, kar je najbolje doslej. Priprave v Radohi so bile, kot se je izkazalo, koristne. Na fotografiji je Marjan Kump pri kleščenju. Leskovi klini so pri vaji v Radohi frčali, kot bi jih odpihnil veter, suhi bukovi na tekmovanju pa še zdaleč niso tako ubogali. Pa vendar je tretjevrščeni Alojz Primc na tekmovanju v Trebnjem oklestil največ vej. (Foto: Mirko Bajt)

Umrl je Jože Andoljšek

Dragi Jože!

Ni še dolgo tega, ko sva se srečala. Med razgovorom, ki je bil vedno tako prijeten, poln človeške vedrine, humorja in življenjskega optimizma, sploh nisem pomislil, da je to najino zadnje srečanje. Še danes čutim krepak stisk Tvoje roke in nikakor ne morem verjeti, da je pred dnevi žalostna novica o Tvoji prerani smrti postala kruta resnica.

Pretrsla nas je vest, da Ti je dolgotrajna zahrbtna bolezen pretrgala nit življenja, stkano iz najboljših človeških vrlin. Ali je mo-

goče? se sprašujemo. Je, kajti kruta resnica je razblinila vse dvome in, ko se danes za vedno poslavljamo od Tebe, nam solze rosijo oči in nam glas zastaja v grlu. Zakaj si moral tako zgodaj zapustiti slikovito Dolenjsko z njenimi griči in gozdovi, ki si jih tako neizmerno ljubil?

Tvoja življenjska pot kaže, dragi Jože, da si bil ves čas navezan na gozdove. Le-ti so Ti v času NOB dajali zatočišče, ko si se s puško v roki boril za ideale, ki so se kasneje uresničili. Tvoja navezanost in ljubezen do gozdov sta postala tako velika, da se od njih nisi mogel ločiti. Vedno si v njih iskal razvedrila. Bil si navdušen polhar in marsikatero jesensko noč si v gozdovih Radohe in Gorjancev prebil ob nastavljanju pasti v družbi svojih prijateljev, med katerimi naj omenim zlasti pokojnega Miloša Kobeta-Mika. Tudi gobe si rad nabiral in v gozdu ni bilo tako skritega koticika, da Tvoje bistro oko ne bi opazilo lepega jurčka ali mavraha.

Da, dragi Jože! Tako si kot ljubitelj gozdov zadnjih štirinajst let svojega službovanja (pred upokojitvijo pred petimi leti) prebil v kolektivu Gozdnega gospodarstva Novo mesto. Vsi smo te poznali kot vestnega, marljivega in požrtvovalnega sodelavca. Vedno si bil pripravljen pomagati. Nikdar Ti ni bilo tako hudo, pa čeprav je v resnici včasih tako bilo, da ne bi znal z vedrim humorjem spraviti v smeh sodelavcev. Zato smo Te vsi cenili in Tvojega obiska smo se vedno veselili, kajti slabe volje nikdar nisi poznal. Ne samo da si imel izostren posluš do narave, ampak si znal prisluhniti tudi težavam in željam človeka na tak prijateljski način, kakršen je bil lasten samo Tebi. Zato si bil med ljudmi priljubljen in Tvoja beseda je vedno veliko zalegla.

V štirinajstih letih dela v naši delovni organizaciji si ob službenih zadolžitvah delal tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Tvoja tehna in preudarna beseda je bila na sejah in sestankih vedno dobrodošla. S svojimi bogatimi življenjskimi izkušnjami si v marsikaterem težavnem primeru pomagal poiskati rešitve.

Ko si se v juliju 1977 poslovil od našega kolektiva in odšel v zasluženi pokoj, smo Ti ob slovesu dvignili kozarce, Ti zaželeli kar najbolj srečno jesen življenja, hkrati pa izrazili željo, da bi nas še večkrat obiskal in z nami malo pokramljal. To željo si nam izpolnil, saj smo se često videvali in od srca nasmejali Tvojim povsem svežim šalam.

Prav zaradi tega je današnje slovo, dragi Jože, še toliko bolj boleče.

V imenu GG novo mesto izražam najgloblje sožalje Tvojim najbližnjim, Tebi pa naj bo lahka dolenjska zemlja, katero si tako neizmerno ljubil!

(Nagovor direktorja ing. Jožeta Petriča na grobu v Smolenji vasi dne 28. maja 1982)

V drevesnici Ğabrina pri Ŗentjerneju je moŖno v dveh letih vzgojiti do 1 milijon 4-letnih presajenk. Letos smo presadili pribliŖno 630.000 dveletnih smrekovih sejank. Presajanje smo opravili strojno. Glede na vreme, velikost sadik in pripravo zemlje je moŖno na dan presaditi 40 do 80 tisoĉ sadik. V skupini je 10 – 13 delavcev. Zaradi pomanjkanja delavcev (slabo plaĉanega dela) nam je Ŗe drugo leto pri presajanju pomagalo osem gimnazijk. Uspeh presajanja je kar dober, saj se je prijelo okrog 90 – 95 odstotkov sadik. (Foto: Mirko Bajt)

Tokrat delavci tozda Vrtnarstvo in hortikultura, ĉlani sindikalne organizacije, niso pri svojem rednem delu, temveĉ pri prostovoljnem urejanju in ĉiŖenju okolja. Kar dva prosta dneva, 15. in 22. maja, so Ŗrtvovali, da bi lepŖali vrtnarijo in bliŖnjo okolico. (Foto: Alojz Serini)

PRI ROĀNIK ZA MOŖGANSKO DŖUNGLO

Ŗe leta 1960 smo imeli v Jugoslaviji izdanih 438 domaĉih patentov, leta 1981 pa le 94, kar mora vsekakor vzbujati zaskrbljenost. Vzrokov za zaostajanje na tem podroĉju je veĉ, dostikrat tudi birokratski. Da bi strokovnjakom v delovnih organizacijah in inŖtitutih olajŖali pot skozi vrsto domaĉih in mednarodnih predpisov, so pri ĀZ Uradni list SR Slovenije izdali knjigo Predpisi o izumih, tehniĉnih izboljŖavah in znakih razlikovanja. V prvem delu knjiga obravnava tudi novi zakon s tega podroĉja, ki ga je junija lani sprejela skupŖina SFRJ.

DOLENJSKI GOZDAR

DOLENJSKI GOZDAR

Glasilo - izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto - Odgovorni urednik ing. Janez Penca. UredniŖki odbor: Mirko Bajt, Franc Bartolj, Tone Fabjan, ing. JoŖe Falkner, ing. Slavko Klanĉiĉar, UroŖ Kastelic, Matija Mazovec, ing. Jernej PiŖkur, Janez Ŗebenik, Angelbert Tesari. - Izhaja enkrat na mesec v 1400 izvodih. - UredniŖstvo: Novo mesto, Gubĉeva 15 - Āasopisni stavek, filmi in prelom DITC Novo mesto, TOZD Grafika; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.